

Noc vědců na Masarykově univerzitě odhalí Proměny, které se odehrávají ve světě kolem nás

25.9.2024 - | Masarykova univerzita

Jedna z největších tuzemských akcí, která má popularizovat vědu, se letos inspirovala dílem Franze Kafky, připomenutím 100 let od jeho úmrtí a jako hlavní téma si zvolila Proměnu. Kafkova stejnojmenná povídka, v níž se člověk promění v brouka, sice logice a světu vědy poněkud odporuje, metamorfóz je však věda plná. Návštěvníky proto i na Masarykově univerzitě čekají interaktivní pokusy, zábavné hry a kvízy, napínavé projekce i přednášky nabitě překvapivými objevy.

Masarykova univerzita nabídne pestrý program od svých devíti fakult a dalších vědeckých a vzdělávacích center včetně Univerzitního centra Telč. Zapojí se například Ústav přírodovědecké fakulty RECETOX, výzkumné centrum CEITEC MU, Centrum jazykového vzdělávání MU, Knihovna univerzitního kampusu, Mendelovo muzeum nebo Středisko pro pomoc studentům se specifickými nároky Teiresiás.

Vědecké týmy odstartují svůj program v 17 hodin, zkoumat záhady laboratoří a výzkumných pracovišť, do kterých se běžně smrtelníci nedostanou, mohou malí i velcí až do páteční půlnoci.

„Na fakultách a dalších pracovištích Masarykovy univerzity můžeme společně proměnit jednu noc v roce na unikátní oslavu vědy. Nabízíme jedinečnou příležitost k setkání s našimi vědci a vědkyněmi. Všichni návštěvníci se tak budou moci přímo zeptat na to, co je zajímavé, a získat aktuální informace z první ruky,“ upozorňuje prorektorka pro záležitosti studentů a vnější vztahy Jana Fialová s tím, že by byla ráda, aby akce inspirovala zejména mladé lidi ke studiu a dalšímu vzdělávání. „Noc vědců tak může být impulzem a motivací k dalšímu rozvoji zájmu o vědu a studijní programy na naší univerzitě“ dodává.

Na fakultě informatiky si bude možné popovídat s umělou inteligencí v chatbotu nebo s robotem Pepperem. Na přírodovědecké fakultě si návštěvníci namíchají vlastní vesmírný nápoj: osvěžující model ledového oceánu Evropy či krémové atmosféry Jupiteru. Právnická fakulta představí interaktivní hru pro menší děti o tom, co by se dělo, kdyby se vlk dostal před soud za to, co se stalo Karkulce, na lékařské fakultě bude možné sestavit kostru člověka či ptáka, podívat se na lebku jeskynního medvěda nebo záznam svalového trnutí. Fakulta sportovních studií nabídne možnost vyzkoušet si, jaké požadavky jsou kladeny na adepty letu do vesmíru, farmaceutická fakulta ukáže proměnu buňky a schopnost imunitního systému zničit nádor.

„Chceme veřejnosti vysvětlit, co je to dnes často zmiňovaná biologická léčba, která se používá jak u léčby nádorů, tak u různých autoimunitních onemocnění a řady dalších diagnóz. A protože Noc vědců je oblíbenou akcí i pro malé děti a školáky, chystáme přiblížit také názvosloví, které se ve farmacii používá – například názvy lékových skupin, jako jsou analgetika, antihistaminika, antihypertenziva. Tak, aby se v nich lépe dokázali orientovat,“ uvádí farmaceutka Tereza Kauerová.

Noc vědců je unikátním projektem, a proto jednotlivá univerzitní pracoviště propojí speciální autobusová linka připravená zdarma ve spolupráci s Vysokým učením technickým. Bezbariérové spoje pojedou od bohunického kampusu přes střed města, Technologický park až k Semilassu.

Kompletní program najdete na webu nocvedcu.cz/muni.

Česká Noc vědců je i letos součástí European Researchers' Night, celoevropské akce podporované Evropskou unií s cílem propojit vědu a společnost a zvýšit zájem mladých lidí o vědu. Evropská noc vědců se koná ve 23 zemích, přičemž česká Noc vědců patří co do rozsahu k těm nejvýznamnějším. V letošním roce byla Noc vědců podpořena programem Marie Skłodowska Curie Actions s projektem METAMORPHOSIS v rámci výzvy HORIZON-MSCA-2023-CITIZENS-01.

Tipy z programu na Masarykově univerzitě:

- **Fakulta informatiky** – Popovídejte si s umělou inteligencí v chatbotu nebo s robotem Pepperem.
- **Právnická fakulta** – Hraní videoher přes streamovací služby. Zábavné aktivity, například sledování změn na bankovkách po vložení do UV lampy.
- **Mendelovo muzeum** – Otestujte si, jaký máte cit pro změnu počasí. Vytušíte vždy včas, že má přijít bouřka!
- **Přírodovědecká fakulta** – Nechte si během pár sekund určit pomocí Ramanovy spektroskopie drahé kameny jako volné kusy nebo zasazené ve špercích. Podívejte se na svět očima satelitů a zjistěte, jak se změnila planeta Země, vyzkoušejte si laserové skenování nebo zaplňte bílá místa na mapách. Namíchejte si v naší dílně vlastní vesmírný nápoj: osvěžující model ledového oceánu Evropy či krémové atmosféry Jupiteru.
- **Lékařská fakulta** – Zjistěte, jak se při odumírání nervových buněk proměňuje náš mozek nebo jakou roli hrají při výzkumu Alzheimerovy choroby kmenové buňky. Zjistěte, jak se mění naše zuby během růstu a jak může jejich studium pomáhat třeba při hojení ran nebo kostí. Zkuste si postavit kostní tkáň či sestavit kostru člověka či ptáka, podívat se na lebku jeskynního medvěda nebo záznam svalového trhnutí.
- **Ekonomicko-správní fakulta** – Vyzkoušejte si interaktivní hry zaměřené na podporu rodinám a plánování příjmu v době důchodu se zaměřením na možnost soukromých penzí.
- **Fakulta sportovních studií** – Vyzkoušejte si, jaké požadavky jsou kladeny na adepty letu do vesmíru a zda byste zvládli pozici astronauta.
- **Farmaceutická fakulta** – Zjistěte, jak můžete pomoci obnovit schopnost imunitního systému zničit rakovinné buňky, a tím léčit rakovinu a seznamte se s jedním z nejmodernějších přístupů v protinádorové léčbě – protinádorovou imunoterapií.
- **CEPLANT (Ústav fyziky a technologií plazmatu)** – Přesvědčte se, jak z obyčejného mobilu udělat téměř nerozbitný, jak obyčejné brýle proměnit na antireflexní a samozatmavovací či jak z levných šperků udělat zlaté – to vše pomocí tenkých vrstev.

MUNI pro děti:

Právnická fakulta – Interaktivní hra pro menší děti o tom, co by se dělo, kdyby se vlk dostal před soud za to, co se stalo Karkulce. Pomohlo by mu, kdyby měl advokáta nebo advokátku?

- **Ústřední knihovna UKB** – Soutěžní kvízy pro děti s vědeckými otázkami týkajícími se proměny.
- **Lékařská fakulta** – Mařenka a Jeníček si jednoho dne během preventivní prohlídky našli něco zvláštního na těle. Za pomoci mikroskopu mohou děti zjistit, co se stalo, dozvědět se, jak se zdravé buňky proměňují v rakovinné, jak je správně odhalit a léčit.
- **Přírodovědecká fakulta** – „Žížalí dílnička“, ve které si děti zkusí proměnit roztok pektinu na barevné žížaly pomocí kyseliny citronové a třpytek.
- **Centrum jazykového vzdělávání** – Namíchejte správná slova do pohádek v různých jazycích včetně hantecu v naší alchymistické dílně jazyků.
- **Knihovna univerzitního kampusu** – Poskládejte si origami, zahrajte pexeso, vyrobte záložku

nebo placku na památku a pořídte si originální fotky v našem fotokoutku.

<https://www.muni.cz/pro-media/tiskove-zpravy/noc-vedcu-na-masarykove-univerzite-odhali-promeny-ktere-se-odehravaji-ve-svete-kolem-nas>